

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci navrhovateľky: **M., N.**, bytom S., proti odporkyne: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta 8, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 34Sd/132/2008-31 z 3.12.2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 3. decembra 2008, č.k. 34Sd/132/2008-31 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom krajského súdu bolo zrušené rozhodnutie odporkyne z 13.3.2008 č. X. podľa § 250j ods. 2 OSP a vec bola vrátená na ďalšie konanie. V dôvodoch rozhodnutia krajský súd o.i. uviedol: Podľa názoru krajského súdu je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné pre jeho nezrozumiteľnosť, pre nedostatok dôvodov, a preto, že nie je riadne odôvodnené. Predovšetkým krajský súd poukazuje na to, že z výroku rozhodnutia vyplýva, že odporkyňa rozhodla o zamietnutí žiadosti o prepočítanie starobného dôchodku, teda rozhodla

o niečom, o čo navrhovateľka v skutočnosti ani nežiadala. Zo žiadosti navrhovateľky zo dňa 21.2.2008 vyplýva bez akýchkoľvek pochybností, že navrhovateľka žiadala o prepočítanie a následné zvýšenie dôchodku vdovského. Aj podľa názoru krajského súdu zo žiadneho ustanovenia zákona o sociálnom poistení nevyplýva, že navrhovateľka nemá nárok na prepočítanie vdovského dôchodku a v prípade oprávnenosti jej žiadosti aj o jeho zvýšenie. Aj podľa názoru krajského súdu mal zákonodarca novelou zákona č. 310/2006 Z.z. na mysli prepočítanie a následné zvýšenie všetkých dôchodkov, ktoré boli obmedzené najvyššou výmerou podľa predpisov platných do 31.12.2003, teda aj dôchodkov vdovských, pokiaľ boli vypočítané zo starobných dôchodkov takto obmedzených. Je len pochopiteľné, že zákon nemôže obsiahnuť každú situáciu, je preto povinnosťou odporkyne, pokiaľ zákon niečo vyslovene nezakazuje, vykladať jeho ustanovenia dobromyseľne.

Podľa názoru krajského súdu navrhovateľka ako poberateľka jedinej dávky dôchodkového poistenia, a to dôchodku vdovského, má nárok na jeho prepočítanie v zmysle § 293k ods. 1 zákona, keďže vdovský dôchodok bol vypočítaný zo starobného dôchodku jej nebohého manžela, ktorý mu bol vypočítaný podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

Pokiaľ odporkyňa dospela k záveru, že ustanovenie § 293k ods. 1 zákona sa na navrhovateľku nevzťahuje, bolo jej povinnosťou svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Napadnuté rozhodnutie totiž tak, ako bolo vydané a súdu predložené, nespĺňa zákonné požiadavky na náležitosti administratívneho rozhodnutia v zmysle § 209 zákona. Najväčšie nedostatky okrem samotného výroku rozhodnutia vidí súd v odôvodnení rozhodnutia, ktoré nepovažuje za zrozumiteľné, za určité, ani za presvedčivé. Absentuje akékoľvek vysvetlenie úvahy správneho orgánu so zistenými skutočnosťami a použitým právnym predpisom.

Rozhodnutie správneho orgánu, teda aj Sociálnej poisťovne, musí byť také, aby účastník, resp. každá tretia osoba, ktorá ho dostane do ruky, si mohla utvoriť z odôvodnenia rozhodnutia obraz o prejednávanej veci a vydanom rozhodnutí. Podľa dostupnej literatúry zaoberajúcej sa otázkou náležitostí administratívneho rozhodnutia, v odôvodnení rozhodnutia po opísaní podstaty veci, má nasledovať rozbor dôkazov a ostatných podkladov pre rozhodnutie. Je potrebné reagovať na pripomienky a návrhy účastníka konania, na jeho vyjadrenie k podkladom rozhodnutia a vysporiadať sa aj s prípadnými rozpormi v jednotlivých dôkazoch. Potom sa uvedú závery o tom, ktoré skutočnosti sa považujú

za nepochybne zistené, posúdi sa ich právny význam, vysloví úsudok o predmete konania a riadne odôvodní použitie právnej normy citovanej vo výroku rozhodnutia.

V tomto prípade súd konštatuje, že okrem toho, že z výroku rozhodnutia vyplýva, že odporkyňa rozhodla o niečom, o čo navrhovateľka v skutočnosti ani nežiadala, odôvodnenie rozhodnutia sa obmedzuje len na citovanie ustanovení zákona.

Proti rozsudku krajského súdu podala odporkyňa odvolanie, v ktorom žiadala prvostupňový rozsudok zmeniť a jej rozhodnutie potvrdiť. Dôvodila tým, že podľa § 293k ods. 2 zákona suma starobného dôchodku, ktorá bola vypočítaná z upraveného priemerného mesačného zárobku 4067 Sk, sa novo určí podľa predpisov účinných do 31.12.2003 z priemerného mesačného zárobku určeného podľa odsekov 3 a 4 bez obmedzení podľa odseku 1, a to aj za obdobie dôchodkového poistenia získané v období od 1.1.2004 do 31.7.2006 po vzniku nároku na starobný dôchodok.

Ustanovenia § 293k ods. 1 a 2 zákona výslovne a jednoznačne stanovujú, suma ktorého druhu dávky dôchodkového poistenia má byť upravená po 31.7.2006 bez obmedzení, ktoré boli aplikované podľa právnych predpisov účinných do 31.12.2003, z čoho vyplýva, že iba starobné dôchodky podliehajú režimu § 293k zákona, ktorý neumožňuje úpravu iných dôchodkových dávok.

Navrhovateľka žiadala prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Tým, že odporkyňa odmietla prepočítať a následne zvýšiť môj vdovský dôchodok, ktorý bol vypočítaný zo starobného dôchodku môjho nebohého manžela, odporkyňa postupuje v rozpore so znením zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z.z. (teda nenastalo u mňa zmiernenie dôsledkov prechodu zo zabezpečovacieho systému na poistný systém a taktiež u mňa nebol posilnený princíp zásluhovosti) ako aj v rozpore so znením Čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania a dospel k záveru, že odvolanie odporkyne nie je dôvodné. Najvyšší súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP.

Odvolací súd považuje dôvody zrušenia rozhodnutia odporkyne krajským súdom za dôvodné a plne sa s nimi stotožňuje. Obsah odvolania odporkyne nedal dôvod pre zmenu tohto rozsudku a potvrdenie rozhodnutia.

Odvolací súd konštatuje, že odporkyňa v dôvodoch odvolania nenamietala proti zrušeniu rozhodnutia z dôvodu podľa § 250j ods. 2 písm. d) OSP, pričom podľa § 250s á contr. uvedený zrušujúci dôvod rozhodnutia nedáva možnosť ani na podanie odvolania. Napriek tomu, že dôvod zrušenia rozhodnutia uvedený vo výroku rozsudku dával podklad aj pre odmietnutie odvolania, odvolací súd konštatuje, že zrušenie rozhodnutia z uvedeného procesného dôvodu bolo vecne správne.

Keďže sa krajský súd v dôvodoch zrušujúceho rozsudku vyslovil aj k právnomu posúdeniu veci, t.j. k aplikácii § 293k zák.č. 461/2003 Z.z. v prípade navrhovateľky, ktorá je poberateľkou vdovského dôchodku, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie prejedná aj z vecného hľadiska so zreteľom na svoju doterajšiu rozhodovaciu prax napr. vo veciach 4So 175/2008 a 4So 43/2009.

Odvolací súd nepovažuje za vecne nesprávny právny názor krajského súdu, že navrhovateľka má nárok na prepočítanie v zmysle § 293k zákona č. 461/2003 Z.z., pokiaľ bol jej manžel poberateľom starobného dôchodku vypočítaného z upraveného priemerného mesačného zárobku 4067 Sk, keďže jej vdovský dôchodok bol vypočítaný z takto stanoveného starobného dôchodku.

Odvolací súd s poukazom na ustanovenia § 219 ods. 2 OSP považuje dôvody zrušujúceho rozhodnutia krajského súdu za vecne správne, a preto prvostupňový rozsudok podľa ods. 1 uvedeného ustanovenia potvrdil.

Súd účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, keďže navrhovateľke trovy konania nevznikli a odporkyňa nemá právo na ich náhradu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. novembra 2009

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková